

Finansdepartementet

Angående betänkandet En ny lag om stöd vid korttidsarbete – ett mer förutsägbart, förenklat och stärkt regelverk (SOU 2022:65)

Ekobrottsmyndigheten lämnar härmed sitt yttrande över rubricerat betänkande.

En tydlig straffrättslig reglering (9.6)

Ekobrottsmyndigheten tillstyrker förslaget i den del som avser införande av straffbestämmelser i lagen om stöd vid korttidsarbete då de nya straffbestämmelserna är väl lämpade för att utreda och lagföra de brott som kan bli aktuella i samband med stöd vid korttidsarbete.

Ekobrottsmyndigheten ställer sig vidare positiv till förslaget att Ekobrottsmyndigheten är den myndighet som ska handlägga det nya brottet enligt den nya lagen. Brott mot lagen om korttidsstöd begås inom ramen för näringsverksamhet och brottet kan därför ha kopplingar till andra brottstyper som handläggs vid Ekobrottsmyndigheten, såsom t.ex. bokföringsbrott och skattebrott.

Brottet har även mycket gemensamt med brott enligt lagen (2020:548) om omställningsstöd som redan handläggs vid Ekobrottsmyndigheten. Skattebrottsenheten vid Skatteverket är redan ansvariga för utredningar om omställningsstödsbrott och föreslås nu även ansvara för utredningar om korttidsstödsbrott genom en ändring i lagen (1997:1024) om Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet. Förslagen innebär därför en mer sammanhållen hantering av dessa två brottstyper. Brottstypen har även beröringspunkter med bidragsbrotten, vilka Bidragsbrottsutredningen har föreslagit att Ekobrottsmyndigheten ska handlägga (SOU 2022:37). Möjligheten att se kopplingar till organiserad bidragsbrottslighet underlättas om Ekobrottsmyndigheten som enda myndighet handlägger huvuddelen av bidragsbrottsligheten.

Ekobrottsmyndigheten ställer sig även i övriga delar i stort positiv till förslagen, men vill framföra följande synpunkter.

Arbetsgivare som ska omfattas av lagen (6.3)

Kommittén har i utredningen sett över vilka arbetsgivare som bör omfattas av den nya lagen. Kommittén har funnit skäl att behålla den definitionen som finns i den nuvarande lagen om juridiska personer, t.ex. ideella föreningar, eftersom dessa också kan ha anställda som inte är ideellt engagerade i föreningen. Det innebär att det räcker att den juridiska personen är registrerad som arbetsgivare. Ekobrottsmyndigheten instämmer i kommitténs bedömning att även en förening kan ha anställda som bör omfattas av stöd vid korttidsarbete. Myndigheten vill dock understryka att möjligheten att få statsbidrag, föreningsbidrag och även

anställningsstöd från Arbetsförmedlingen har lockat oseriösa aktörer att starta föreningar med skenanställd personal. Ekobrottsmyndigheten anser därför att en noggrann utredning av rätten till ersättning måste föregå ett beslut om stöd.

Löpande avstämningar ersätts med slutlig avstämning (7.5)

Ekobrottsmyndigheten är positiv till förslaget att stödet inte ska förskottas, utan betalas ut först efter stödmånadens utgång, eftersom det minskar risken för missbruk. Ekobrottsmyndigheten ställer sig dock tveksam till kommitténs förslag att de löpande avstämningarna under stödperioden tas bort, eftersom avstämningar kan vara ett viktigt redskap för att kunna avbryta pågående felaktiga utbetalningar. Det gäller inte minst då stödåtgärderna föreslås förlängas från sex till nio månader. Avstämningarna kan också vara ett bra verktyg för företag att själva uppmärksamma om omständigheterna har förändrats. Detsamma gäller avseende ersättningen för kompetenshöjande insatser, där förfarandet utan avstämningar ökar risken för oegentligheter med ersättningen, särskilt som tydliga kvalitetskrav gällande kompetenshöjande insatser saknas.

Stöd vid företagsrekonstruktion (9.2.2)

Av kommitténs förslag framgår att ett företag som genomgår en företagsrekonstruktion generellt sett inte har rätt till stöd vid korttidsarbete, men av förslaget följer också att en arbetsgivare som inleder en företagsrekonstruktion inte behöver återbetala tidigare lämnat stöd, eftersom det är förhållandena vid tidpunkten för prövningen av ansökan som är avgörande. Detta kan dock innebära en risk för att företag under vissa omständigheter kan komma att få stöd, trots att företaget inte längre är livskraftigt. Det möjliggör för oseriösa företagare att lämna in en ansökan om korttidsstöd och att planera att ansöka om företagsrekonstruktion först när ansökan är beviljad. Reglerna kan därigenom utnyttjas för att få större förtjänst för den som vill tömma företaget på dess tillgångar. Om det huvudsakliga syftet med att bevilja stöd i dessa fall är att skydda den enskildes sjukpenninggrundade inkomst (SGI), torde det finnas andra möjligheter att göra detta. När en anställd ansöker om ersättning som är baserad på SGI hos Försäkringskassan, är denne skyddad under handläggningstiden. Ett liknande skydd under handläggning av stöd för korttidsarbete borde kunna införas.

Risk att företag dubbelkompenseras

Ekobrottsmyndigheten vill också lyfta att det finns risk för att företag dubbelkompenseras, dvs. ansöker om och beviljas olika myndighetsstöd. Vi har noterat att många företag under pandemin erhöll ersättningar från flera myndigheter som syftade till att underlätta kostnader för personal. Det rörde sig om stöd i anställningen och nystartsjobb från Arbetsförmedlingen, ersättning från Försäkringskassan för sjukkostnader med anledning av pandemin, omställningsstöd från Skatteverket samt permitteringsstöd från Tillväxtverket. Flera av dessa stöd finns inte längre kvar, men en del av dem finns i samma eller liknande form. Inom kort kommer även elstöd till företag att betalas ut. En lärdom från tiden för pandemin är att det för närvarande inte finns något sätt att enkelt kontrollera om företag erhållit ersättningar från andra myndigheter. Det finns också svårigheter att dela information mellan myndigheter på

grund av sekretess. Den nya Utbetalningsmyndigheten och pågående lagstiftningsarbete avseende sekretess kommer visserligen i viss utsträckning att kunna råda bot på en del av dessa problem, men Ekobrottsmyndigheten anser att man i det fortsatta lagstiftningsarbetet bör överväga om stödet vid korttidsarbete ska kunna kombineras med andra ersättningar som syftar till att underlätta kostnader för anställda. I så fall bör detta förtydligas i villkoren för ersättningen.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Monica Rodrigo. I ärendets slutliga handläggning har rättschefen Gabriella Loman deltagit. Verksjuristen Marie-Louise Pettersson har varit föredragande.

Monica Rodrigo

Marie-Louise Pettersson

Expedition till fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
ju.da@regeringskansliet.se